

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת ויחי תשפ"א | גליון תתל"ב (שנה י"ח)

והנצי"ב נותן משל על זה: משכר המלוכה, שיש שהמלך מכבדו באות כבוד שזה כל אדם יכול לקבל, ויש שהמלך מרימו למעלת שרי הצבא עקב התכשרותו במלחמה שזה לא כל אדם יכול לקבל, כך שכר מסייע לעושי מצוה יכול שיהא שכרו שוה לעושה מצוה.

ובשו"ת אגרות משה יור"ד חלק ד' סימן ל"ז כתב שמי שהתנה עמו להיות שותפין, שהוא שכר זבולון, הוא ג"כ בכלל "עין לא ראתה", דכיון דנחשב לו כלומד בעצמו כמו שכתב הטור, הוא כלומד בעצמו ממש כפשוטו הלשון בלא גוזמאות, משא"כ במסייע לו רק מעט אז אינו נחשב לו כלומד תורה ממש.

מדוע ברכת שעשה לי כל צרכי אומרים בלשון יחיד ולא בלשון רבים

כמו מלביש ערומים וכ"י?

בפרשתן מ"ט כ' מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך.

ובאלשיך הקדוש בפרשתן כתב דבר נפלא דאשר לעצמו היה מסתפק במועט והדבר הכי טוב לו היה חתיכת לחם וזה "מאשר שמנה לחמו" אבל כשנתן לאחרים צדקה לא הסתפק במועט נתן את הכי טוב דכשנותנים לאחרים אי אפשר להסתפק במועט וזה "והוא יתן מעדני מלך".

הנה אחד מברכת השחר מבואר בגמ' ברכות ס' ע"מ ב' שתיקנו לברך שעשה לי כל צרכי כשלוש מנעליו, בענין איך מברכים שעשה לי כל צרכי הרי אין לך אדם שלא חסר לו דברים והוא ברכה לבטלה, עיין במעדני אשר פרשת ויגש שת תשע"ט דברים נפלאים, ובענין מדוע תיקנו ברכה זו דווקא כשלוש מנעליו, עיין במעדני אשר פרשת ויגש שנת תשע"ט.

יש להקשות: מדוע תיקנו את זה בלשון יחיד שעשה לי כל צרכי, ושאר ברכות תיקנו בלשון רבים.

הנה בערוך השולחן אורח חיים סימן מ"ו כתב וז"ל ובאמת אין אנו יכולים לעמוד על טעמו של דבר שיש ברכות בלשון יחיד כמו שעשה לי כל צרכי המעביר שנה מעיני ויש בלשון רבים כמו פוקח עורים מלביש ערומים אוזר ישראל שאומרים על הכלל ולא על עצמו בפרטיות, עיין מחצית השקל סימן מ"ו.

מעדני אשר: נראה לתרץ, דאדם לעצמו, יכול להסתפק במה שיש לו ולומר שיש לו הכל מה שצריך, אבל כשצריך לעזור ולתת לאחרים אינו יכול להסתפק במועט על חשבון חבירו כמו שהסביר האלשיך הקדוש הנ"ל על אשר, לכן תיקנו לברך לעצמי אני יכול לומר שעשה לי כל צרכי, אבל לאחרים צריך לעזור במה שחסר להם.

ובספר דרך שיחה ע"מ תרנ"ז כתב לבאר בשם הגר"ח קנייבסקי שליט"א שהרי הברכה קאי על נעליים, ונעליים שלבש אחד אין לאחר ללבושם לאחר מיתתו, לכן אומרים בלשון יחיד שעשה לי כל צרכי.

האם תומך תורה מקבל שכר כמו הלומד תורה?

בפרשתן מ"ט י"ג זבולון לחוף ימים ישכון.

וברש"י בשם המדרש שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא, וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה.

יש לחקור האם תומך תורה מקבל אותו שכר כמו מי שלומד תורה או אינו מקבל אותו שכר כמו הלומד ממש.

הנה איתא בגמ' פסחים נ"ג עמוד ב' אמר רבי יוחנן כל המטיל מלאי לכיס תלמידים חכמים, זוכה ויושב בישיבה של מעלה, שנאמר כי בצל החכמה בצל הכסף, וברש"י בצל החכמה במחיצת החכמה יכנס זה שהנההו מנכסיו, חזינן דהם מקבלים אותו שכר כמו הלומדים.

וכן כתב הטור יורה דעה הלכות תלמוד תורה סימן רמ"ו מי שאי אפשר לו ללמוד מפני שאינו יודע כלל ללמוד או מפני טרדות הזמן יספיק לאחרים הלומדים ותחשב לו כאילו הוא לומד בעצמו כמו שדרשו חכמים בפסוק שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך.

ובפרישה יורה דעה סימן רמ"ו אות ג' הסביר דכוונת הלימוד הוא דבממון אין שמחה והנאה כי אם בשעת הוצאתו דקונה בעד מעות אות נפשו אבל עניני דיששכר דהיינו לימוד תורה והשגתה שמחתו בעודו באוהל בלי הוצאה כלל.

יש להקשות: מהא דאיתא בגמ' ברכות ל"ד עמוד ב' אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא למשיא בתו לתלמיד חכם ולעושה פרקמטיא לתלמיד חכם ולמהנה תלמיד חכם מנכסיו, אבל תלמידי חכמים עצמן, עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, רואים מכאן בפירוש שהתומך תורה אין לו שכר כמו הלומד תורה ממש, כך מקשה בשו"ת בית שלמה יור"ד חלק ב' סוף סימן צ"ד.

ומתוך בשו"ת בית שלמה: דסוגיות חלוקות בזה, דהסוגיא בברכות סבירא ליה ששכרו של תומך תורה אינו כמו הלומד תורה, משא"כ הסוגיא בפסחים סבירא ליה דתומך תורה שכרו כמו הלומד, והטור פסק כמו הסוגיא דפסחים דתומך תורה שכרו כמו הלומד עצמו.

מעדני אשר: יש להעיר, דהא רבי יוחנן בעצמו הוא מרא דשתי הסוגיות, ואולי מחלוקת אמוראים מה ששמעו מרבי יוחנן.

והנצי"ב בשו"ת משיב דבר ח"ג סימן י"ד כתב דאפילו דמחזיק תורה חשוב כל כך מ"מ אי אפשר להעניק שכר למחזיק תורה שוה בשוה כתלמיד חכם: דהרי יש הבדל בין השכר הרוחני של תורה, לבין שכר של מצוות, כי אין דמיון שכר מצוה לשכר תורה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הרבני הנגיד הנכבד
הרב מרדכי זיסקינד סג"ל לנדא שליט"א לונדון
לעילוי נשמת אביו
הגאון רבי מאיר לנדא זצ"ל בן הרה"ג רבי מרדכי זיסקינד זצ"ל
אב"ד דראהביש - אנטווערפן - ת"א
נלב"ע כ"ג טבת תשמ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד
הרב אליעזר גוטליב שליט"א ליקווד
בעל מהדורת מעדני אשר חלק ז'
לעילוי נשמת אביו הרב זוסיא ארי' לייב בן הרב שלמה ז"ל
נלב"ע כ' טבת ת.נ.צ.ב.ה.

איך קברו את זה יעקב ביחד עם שאר האבות הרי היה צדיק יותר מהם?

בפרשתן י"ב מ"ז ושכבתי עם אבותי וקברתי בקבורתם וגו'.

הנה בחנוכת התורה מקשה למה כפל לשון ושכבתי וקברתי.

ומתוך: על פי מה דאיתא בגמרא כשם שאין קוברין רשע אצל צדיק כך אין קוברין צדיק גמור אצל צדיק שאינו גמור כמו שמצינו כמה פעמים בגמרא במערות של צדיקים וחסידים. אם כן לפי"ז לכאורה קשה האין אמר יעקב ושכבתי עם אבותי הא איתא במדרש דיעקב היה מובחר שבאבות ואין קוברין וכו', וצריך לומר דהנה איתא במדרש ושכבתי עם אבותי אמר הקדוש ברוך הוא חייך שאתה שוכב ואין אתה מת, אם כן כיון דיעקב לא מת ושאר האבות מתו. ואיתא בגמ' דגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחיייהם, נמצא דעכשיו יהיה יעקב שוה להאבות. כי הם מתים ונתגדלו והוא חי ועומד במעמד אחד, וזה הוא הפירוש הקרא ושכבתי עם אבותי רצה לומר שכיבה לבד ולא מיתה כנוצר לעיל ממילא יכול להיות וקברתי בקבורתם, וכן תירץ החתם סופר בפרשתן.

ובמרומי שדה נזיר ס"ה עמוד א' כתב שמעתי מחותני הגאון זצ"ל, שכך אמר יעקב שלא יהיה כן אשר ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתי בקבורתם, כלומר שמתחילה תקברני במצרים עד שתבא הגאולה ואח"כ תקח תפוסה משם וקברתי בארץ ישראל, אל נא יהי כן, אלא שתולכני מיד, ובענין הקושיא אין קברו את ראשו של עשיו במערת המכפילה עיין במעדני אשר פרשת ויחי.

מי שרוצה להיקבר ליד אבותיו רק שקבור שם גם שונאיו איפה עדיף לקבורו?

יש לחקור מי שרוצה להיקבר ליד קבר אבותיו רק קבור שם גם שונאיו מה עדיף לוותר להיות קבור ליד אביו או לוותר על זה ששונאו קבור שם.

הנה בשו"ת שבות יעקב חלק ב' סימן צ"ו נשאל בענין קבורת מתים שרוצה לקבור מת אחד אצל אבותיו רק שמצד אחד נקבר מי שהיה שונאו אי ימנעו בשביל זה מלקברו אצל אבותיו או לא.

ומסיק: ודאי אם אפשר לקיים שניהם מוטב דהיינו לקברו אותו אצל אבותיו בצד אחר ולא אצל שונאו מטעם שכתב הבית יוסף סימן ס"ב בשם רבינו ירוחם בשם צוואת רבי יהודה החסיד ופסק כן בש"ע שאין לקבור ב' מתים יחד שהיו שונאים זה את זה אין לקברם יחד שאף במותם אין להם מנוחה יחד עכ"ל, אך היכא דאי אפשר לקברו אצל אבותיו אם לא בענין זה שיקבור אצל שונאו היה נראה לכאורה לומר דעדיף לדחות זה מפני זה לפי שקבורת אבותיו מצינו בפירוש בקרא שהקפידו בה אבות העולם כדכתיב "ושכבתי עם אבותי וקברתי בקבורתם" משא"כ הקבורה אצל שונאיו לא נמצא איסור גמור בש"ס, ואדרבה גם מצינו גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדו כדאיתא בהוריות דף י"ד איברא כל זה במת זה שנקבר עכשיו מותר לדחות זה מפני זה, אכן המת ראשון שכבר נקבר אינו מוחל שיקבר שונאו אצלו כי זה בא בגבולו שכבר קנו מקומו אכן נראה דכל זה אין קפידא אא"כ שהוא עדיין תוך י"ב חדש שנקבר המת ראשון שעדיין הנשמה טייסה שמה והמדת הדין מתוח עליו עדיין יש לחוש שהשנאה מקלקלת את הקבורה שאין לו מנוחה המינו משא"כ אחר י"ב חדש שכב' נחה שקטה הכל אין כאן חשש כלל מן המת ראשון רק משום מת זה שנקבר עכשיו ודאי טוב לו ליקבר אצל אבותיו אף שנקבר ג"כ אצל שונאו ובשלום ינוח על משכב אבותיו.

מדוע דווקא רחל אמנו קברו באמצע הדרך כדי שתפלל על בניה

וכי שאר אמהות אינה יכולות להתפלל?

בפרשתן מ"ח ז' ואני בבואי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת הארץ לבא אפרתה ואקברה שם.

וברש"י בפרשתן מ"ח ז' דיעקב אמר דלכן לא הולכתיה אפילו לבית לחם להכניסה לארץ דעל פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאה רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים.

וברמב"ן בפרשתן מקשה וצריך על כל פנים שיהיה רמז במקרא לטעם הזה שאמור באגדה זו.

ומתוך: שמה זהו מה שאמר הכתוב מתה עלי רחל בדרך, ואקברה שם בדרך, כלומר בדרך אשר יעברו בה בניה מתה ושם קברתיה לטובתם, כי היא לא מתה בדרך רק ברמה שהיא עיר בארץ בנימין ושם נקברה, אבל בדרך של עתיד מתה, והכתוב לא יפרש בעתידות רק ירמוז בהם.

יש להקשות: מדוע דווקא את רחל אמנו קברו באמצע הדרך כדי שתפלל על בניה, וכי שאר אבות ואמהות אינם יכולים לבכות, כך מקשה בגור אריה למה"ל מפרגא בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה דאיתא במדרש איכה רבתי פתיחתא סוף אות כ"ד לפי שרחל אמנו אומרת להקב"ה מה עשו בני שכך הבאת עליהם פורענות, אם בשביל עבודה זרה שנקראת 'צרה', הלא אהבתי אישי יעקב ועבד בי ז' שנים לעיל כ"ט כ' ולבסוף נתן אבי לו את אחותי לאשה שם כ"ד וקבלתי אהבתי לבעלי ומסרתי הסימנים לאחותי, אני בשר ודם, ואתה מלך רחמן על אחת כמה וכמה שתרחס עליהם, והקב"ה משיב ירמיה ל"א ט"ו "יש שכר לפעולתך ושבנו בנים מארץ אויב, כך תירץ בגור אריה למה"ל בפרשתן.

ב. רחל אמנו ביום הכי שמח ומאושר שלה יום הנשואין אמרה לעצמה לא שווה לי כל השמחה אם אחותי בוכה באותו היום כמו שכתוב בפסוק ועיני לאה רכות ובגמ' ב"ב קכ"ג שבכתה על שנפלה בחלקה של עשיו, ועשתה הכל למנוע דמעות מאחותה, קיבלה שכר על זה שימנעו דמעות ממנה כשתבכה שבניה יעברו בגלות מידה כנגד מידה, מעדני אשר.

וביסוד זה מסבירים באופן נפלא את דברי הגמ' תענית כ' ע"מ ב', וכן מגילה כ"ח ע"מ א' שאלו תלמידיו את רבי זירא במה הארכת ימים אמר להם כמה דברים ואחד מהדברים "ולא ששתי בתקלת חברי" והקשו האחרונים האור החיים הקדוש בספרו ראשון לציון, וכן בקרן אורה תענית כ' ע"מ ב' מה הרבותא הרי זה איסור, בנפול אויבך אל תשמח, ותירץ הרה"ק רבי יצחק וארקא צוק"ל דהכוונה דבכל שמחה גדולה שהיה לרבי זירא כגון בעת הנישואין של בנו או כשמצאתי פתאום עושר רב מאד, וכיוצא בה, אם היה חלילה צרה לחבירו לא הרגיש כלל את שמחתו מרוב צער שהיה לו בצרת אחרים, כך מובא בספר בית יצחק ליקוטים מתורתו של רבי יצחק מווארקא זצ"ל וכן בספר ארך אפים פרק א' בהגהות אות כ"ב.

מעדני אשר: ובזה נראה לפרש את מאמר חז"ל סנהדרין כ"ז ע"מ ב' "כל ישראל עריבים זה בזה" ערבים זה לשון מתיקות שיש חיוב שכל אחד יעשה מה שביכולתו להמתיק לשני לראות שיהא טוב גם לשני ולא רק לדאוג לטובת עצמו, מתוך דרשה למאות בחורים של ישיבת דובר שלום בעלזא אשדוד שבת פרשת ויגש האי שתא.

קול המעדנים

אפשר לשמוע

ישיבה גדולה בעלזא דובר שלום אשדוד

כנס חסידות לוצק מעמד חיזוק עמוד האש

ישיבת כתר תורה מאנטשטטר

ביהמ"ד היכל אברהם בית שמש

בפרשתן מ"ט כ מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך.

כתב החיד"א בספרו מדבר קדימות ערך אשר אמרו בשם האריז"ל כי אשר עומד בפתח גיהנום, וכל מי דהוא יודע משנה מצילו, וזהו מאשר שמנה לחמו, "שמנה" אותיות משנה, ובענין קשיית האחרונים מדוע מבואר בגמ' ברכות כ"ח ע"מ ב' שרבי יוחנן בן זכאי בכה לפני פטירתו שלא יודע אם מולכים אותו לגיהנום, הרי בודאי שלמד משניות א"כ מדוע פחד, עיין במעדני אשר פרשת חוקת שנת תשע"ט.

הנה איתא בבאר היטב סימן א' ס"ק ו' וכן כתב במשנה ברורה שם ס"ק ט' דכשאדם קם בבוקר ילמד שיעור משניות קודם לכל דבר, כי משנה אותיות נשמה, ועל ידי זוכה לנשמה, כי משנה אותיות נשמה.

ובחודשי חתם סופר עה"ת מהדורא רביעאי בדרוש ל"ה שבסוף פרשת וילך **כתב לפי זה דבר נפלא:** על טעם מנהגן של ישראל בכל תפוצותיהן שבערב שבת בתפילת ערבית אומרים פרק משניות במה מדליקין, דבספרי רבותינו ז"ל כתוב טעם על זה כדי שיזכור עי"ז איזה הן הפתילות ושמינים הכשרים להדליק בהן, וטעם זה נכון על מנהג אחב"י שבספרד שנוהגין לומר הפרק הזה קודם קבלת שבת, אבל למנהג אחב"י שבאשכנז שאומרים אותו אחר סיום תפלת ערבית אינו מספיק הטעם הזה, וכמונן שזאת השאלה של הח"ס ישנה גם למנהגינן כאן שאומרים אותו אחר אמירת מזמור שיר ליום השבת, דהא סוף סוף זה כבר אחר קבלת שבת, ומביא שהרב השל"ה ז"ל מביא בסידורו שער השמים משם הרמ"ק שיש טעם עפ"י קבלה לומר פרק במה מדליקין, ואיהו מדידה מוסיף ליתן עוד טעם, והוא, עפ"י שאיתא בבאר היטב בשם האריז"ל ז"ל שאחר שישכים בבקר יהיה תחילת לימודו פרק משניות כי על ידי זה מתיישבת הנשמה בגופו כי משנה אותיות נשמה, ולפי"ז אחר תפלת ערבית בשבת שכבר קיבל נשמה יתירה, כדי ליישב אותה לומדין פרק במה מדליקין כי יען הנשמה קרוי' נר כדכתיב כי נר ה' נשמת אדם כדאיתא בגמ' שבת לכן לומדין פרק משניות זה שמדבר מעניני נר.

ובשל"ה הקדוש מסכת שבועות פרק נר מצוה ס"ק ל"ג כתב ובענין לימוד משנה ותלמוד, איזה מהן להיות רוב עסקו בו איתא בגמ' ב"מ ל"ג א' תנו רבנן, העוסקים במקרא מדה ואינה מדה, במשנה מדה ונוטלין עליה שכר, בתלמוד, אין לך מדה גדולה מזו, ולעולם הוי רץ למשנה יותר מן התלמוד, הא גופא קשיא, אמרת בתלמוד אין לך מדה גדולה מזו, והדר אמרת ולעולם הוי רץ למשנה יותר מן התלמוד, אמר רבי יוחנן בימי רבי נשנית משנה זו, שבקו כולי עלמא מתניתין ואזלו בתר תלמודא, הדר דרש להו, ולעולם הוי רץ למשנה יותר מן התלמוד, ומכל שכן האידינא, שזכינו לפירוש הרמב"ם והרב ברטנור"א, שמבארים המשנה כפי ההסכמה שבתלמוד, וגם כתבו פסק ההלכה, הרי מעלת המשנה רבה כי מה שאמרו תחילה, תלמוד, אין לך מדה גדולה הימנה, כי גירסת המשנה בלא תלמוד לא יגיעו לתכלית המכוון ללמד חוק ומשפט בישראל, שאם לא ידע טעמי הדבר, פעמים ידמה דבר לשאינו דומה, ויורה הוראות טעות, ועל זה אמרו בגמ' סוטה כ"ב א' תנאים מבלי עולם הן, וכי מבלי עולם הן, והלא מיישבי עולם הן, שנאמר הבקו ג' ה' הליכות עולם לו, אלא שמורין הלכה מתוך משנתן, עד כאן, אבל עתה בפירוש הרמב"ם והרב ברטנור"א, מתוקן הכל, על כן, רוב העסק יהיה במשניות, ללמוד ולחזור אותם בלי ערך ובלי הפסק, ויהיה שונה הלכה בתלמוד בכל יום ולפלפל לפול של אמת, ואשרי הזוכה למשנה שיהיו שיתא סדרי משנה שגורים בפיו בעל פה, ואז עושה סולם לנשמה שתעלה למעלה למדרגה קמא, וסימנך 'משנה' אותיות 'נשמה'.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משריע ומשנה ברורה

על הפרשה

- א] **חידה.** למי מוחלין לו על כל עוונותיו, והיכן זה רמוז בפרשה?
ב] **חידה.** מדוע לא עמד אף פעם שופט משבט שמעון?
ג] **חידה.** איזה קיום של חלומות יוסף היה בפרשתנו, (לא רק ע"י השבטים).
ד] **חידה.** אם יעקב אבינו לא מת, לצורך מה דאג יוסף שיחנטו את בשרו כדי שלא ישלט בו רימה הרי לא מת?
ה] **חידה.** איזה נס עצום שקרה לתינוקות ישראל במצרים מרומז בהמלאך הגואל?
ו] **חידה.** היכן רמוז בפרשתנו שאין מושג של עבדות לישראל, וכמו כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדי לעבדים?

ידעת הלכות שבת

- ז] **בסיס לדבר התר ולדבר האסור.** בבית משפ' דויטש מדליקים את נרות השבת על שולחן השבת. כדי שהשולחן לא יהפוך להיות בסיס לדבר האסור (הנרות), מניחה הגב' דויטש על השולחן חלות מבעוד יום. לאחר הסעודה בליל שבת פינו את השולחן מכל הכלים ושאריות האוכל ונשארו עליו רק הנרות הדולקים. הגב' דויטש רוצה להזיז את השולחן עם הנרות הדולקים עליו לצד אחר של החדר כדי לשים במקומו את הלול של תינוקה, האם מותר לה?
ח] **קידוש הלילה, תשלומין, חידוד.** שמעון ולוי לא עשו קידוש בליל שבת במזיד. בזמן בין השמשות של מוצאי שבת עשו שניהם תשובה. א. שמעון צריך לעשות קידוש ולברך את כל הברכות בשם ומלכות, לוי יעשה קידוש ויאמר את נוסח הקידוש בלא שם ומלכות, מדוע? (שניהם עושים את הקידוש באותה עשה בבין השמשות, עם יין ופת כדי שיהיה קידוש במקום סעודה, שניהם עשו את הקידוש ואכלו את הסעודה לפני שעשו הבדלה). ב. מדוע מותר להם לאכול אחרי שקיעת החמה לפני שעשו הבדלה?
ט] **בריה בכלי.** לפני הגב' קליין מונחת על השיש קדירה רותחת מבושלת כל צורכה ובה צלי ברוטב ועל הרוטב צף שומן (מוצק, לא נוזלי). הגב' קליין מעוניינת לקחת כף ולהעביר את כל השומן לסיר אחר העומד על השיש ובו אורז וגם הוא רותח ומבושל כל צורכו, על מנת להגישו לאלתר לשולחן לסעודת השבת. כיצד עליה לעשות זאת (שתי דרכים)?
י] **טלטול כפתור שנפל, חידוד.** בשבת בבוקר נפלו שני כפתורים, אחד מבגדו של הרב ויידר ואחד מבגדו של הרב גורן, בחצר בית הכנסת (חצר המוקפת חומה). לרב ויידר מותר להכניס את הכפתור לבית הכנסת כדי שלא יאבד, על מנת לתפור אותו ובגדו במוצאי שבת, אך לרב גורן אסור לטלטל את הכפתור שנפל מבגדו, מדוע? (שתי אפשרויות). מה יהיה הדין אם הכפתורים נפלו ביום שישי, והרבנים ויידר וגורן מצאו אותם בשבת בבוקר בחצר בית הכנסת?

כללי השתתפות

- כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדק תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעז"ה לספר שיצא לאור בעתיד ב"ג. - שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח שבט
שבוע הבא יפורסמו שמות הזוכים לחודש כסלו

